

Αρχές Οργάνωσης & Διοίκησης Επιχειρήσεων Τεχνολογικής Κατεύθυνσης Γ' Λυκείου 2001

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

ΟΜΑΔΑ Α

Στις παρακάτω προτάσεις, από **A.1.** μέχρι και **A.5**, να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό της καθεμιάς και δίπλα του την ένδειξη **Σωστό**, αν η πρόταση είναι σωστή, ή **Λάθος**, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.

A.1. Η επιχείρηση εκτός από προϊόντα ή υπηρεσίες, προσφέρει απασχόληση, ικανοποίηση κοινωνικών αναγκών και πρέπει να "αισθάνεται" κοινωνική ευθύνη απέναντι στο περιβάλλον της.

Μονάδες 4

A.2. Συνέργεια σημαίνει ότι η ολόκλητη είναι μεγαλύτερη από το άθροισμα των μερών της.

Μονάδες 4

A.3. Η τμηματοποίηση κατά προϊόν είναι μειονέκτημα για την καλύτερη εξυπηρέτηση των πελατών.

Μονάδες 4

A.4. Η ικανότητα και η διάθεση ενός ατόμου να υλοποιήσει ένα έργο αρκούν για να χαρακτηριστεί το άτομο ώριμο.

Μονάδες 4

A.5. Οι στόχοι και οι προσδοκίες των μετόχων της επιχείρησης αποτελούν στοιχείο της εξωτερικής της ανάλυσης κατά τη διαδικασία του προγραμματισμού.

Μονάδες 4

Στις παρακάτω προτάσεις, από **A.6.** μέχρι και **A.8**, να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό της πρότασης και δίπλα του το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

A.6. Ένα μειονέκτημα της εξειδίκευσης είναι:

- α.** το χαμηλό κόστος της παραγωγής
- β.** η ρουτίνα της εργασίας
- γ.** ο δυσκολότερος έλεγχος των εργαζομένων από τη διοίκηση
- δ.** η δαπανηρή εκπαίδευση των εργαζομένων.

Μονάδες 5

A.7. Στην εμπορική λειτουργία της επιχείρησης αναφέρεται η έννοια:

- α.** χορηγίες πολιτιστικών δραστηριοτήτων
- β.** βελτίωση της συσκευασίας
- γ.** παρακολούθηση των αποθεμάτων της παραγωγής
- δ.** έρευνα αναγκών των καταναλωτών.

Μονάδες 5

- A.8.** Με κριτήριο τον τρόπο λήψης απόφασης, το πρότυπο του ηγέτη χαρακτηρίζεται:
- α.** ώριμο
  - β.** προσανατολισμένο στα καθήκοντα
  - γ.** δημοκρατικό
  - δ.** προσανατολισμένο στους ανθρώπους.

Μονάδες 5

Να απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις:

- A.9.** Η επιχείρηση ξεχωρίζει από τις υπόλοιπες κοινωνικές οργανώσεις γιατί συνδέεται με την έννοια της επιχειρηματικότητας. Τι σημαίνει και τι εμπεριέχει η έννοια αυτή;

Μονάδες 9

- A.10.** Να ορίσετε τις έννοιες της ομαδοποίησης και της τμηματοποίησης.

Μονάδες 6

ΟΜΑΔΑ Β

- B.1.** Κάθε επιχείρηση προσδιορίζει το εύρος διοίκησης ανάλογα με τις ανάγκες της. Να αναφέρετε και να εξηγήσετε τους κύριους παράγοντες προσδιορισμού του εύρους διοίκησης.

Μονάδες 16

- B.2.α.** Να περιγράψετε τις συνήθεις ενέργειες της λειτουργίας των προμηθειών.

Μονάδες 12

- β.** Να αιτιολογήσετε γιατί η λειτουργία των προμηθειών είναι ιδιαίτερα σημαντική για την επιχείρηση.

Μονάδες 4

- B.3.** Να περιγράψετε τους τρόπους που εφαρμόζονται στην πράξη οι κύριες αξίες της Διοίκησης Ολικής Ποιότητας.

(Δεν ζητείται να αναφέρετε τις κύριες αξίες της Διοίκησης Ολικής Ποιότητας).

Μονάδες 18

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΟΜΑΔΑ Α

- A.1.** → Σωστό
A.2. → Σωστό
A.3. → Λάθος
A.4. → Σωστό
A.5. → Λάθος

- A.6.** → β
A.7. → δ
A.8. → γ

- A.9.** Κεφάλαιο Πρώτο. Παράγραφος 1.2: "Η επιχείρηση".
Υποπαράγραφος 1.2.1: "Εισαγωγικές έννοιες".(Σελ. 25)

«Η επιχείρηση αποτελεί ένα στοιχείο της κοινωνίας μας, το ίδιο σημαντικό με την οικογένεια. Το μεγαλύτερο μέρος των ανθρώπων διαθέτει το ένα τρίτο περίπου από το χρόνο του στις επιχειρήσεις. Τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες που καταναλώνονται προέρχονται από αυτές. Επίσης η απασχόληση και το εισόδημα των περισσότερων ανθρώπων καθώς και η εξέλιξη της οικονομίας κάθε χώρας εξαρτάται από τις επιχειρήσεις.

Η επιχείρηση αποτελεί ασφαλώς μια κοινωνική οργάνωση, ξεχωρίζει όμως από αυτή, γιατί συνδέεται με την έννοια του «επιχειρείν» ή της επιχειρηματικότητας. Πρακτικά, η έννοια αυτή:

- Πρώτο, σημαίνει το συνδυασμό των συντελεστών παραγωγής με σκοπό τη δημιουργία υλικών αγαθών ή υπηρεσιών.
- Δεύτερο, εμπεριέχει το στοιχείο της εισαγωγής και εφαρμογής καινοτομιών.
- Τρίτο, εμπεριέχει το στοιχείο του κινδύνου, που σημαίνει ότι κάθε επιχειρούμενος συνδυασμός συντελεστών παραγωγής μπορεί να αποτύχει στο σκοπό του.»

- A.10.** Κεφάλαιο Τρίτο. Παράγραφος 3.2: "Οργάνωση".
Υποπαράγραφος 3.2.4: "Σχεδιασμός τμημάτων" και 3.2.4.1: "Έννοια τμήματος".
(Σελ. 112)

"Η ομαδοποίηση είναι η σύνδεση των διαφόρων θέσεων εργασίας σε ομάδες, υποτμήματα και τμήματα, ξεκινώντας από τις θέσεις του εκτελεστικού έργου. Η τμηματοποίηση αφορά τη διαίρεση της επιχείρησης ή οργανισμού, ξεκινώντας από το σύνολό της και καταλήγοντας στις θέσεις εργασίας".

ΟΜΑΔΑ Β

- B.1.** Κεφάλαιο Τρίτο: Παράγραφος 3.2: "Οργάνωση".
Υποπαράγραφος 3.2.3: "Εύρος Διοίκησης και Ιεραρχικά Επίπεδα". (Σελ. 110)

- Η ικανότητα των προϊσταμένων να διοικούν (όσο υψηλότερη είναι τόσο μεγαλύτερο μπορεί να είναι και το εύρος διοίκησης).
- Η ικανότητα και η διάθεση των υφισταμένων να αποδίδουν (όσο υψηλότερη είναι τόσο μικρότερη επίβλεψη, καθοδήγηση κτλ. χρειάζονται, άρα τόσο μεγαλύτερο μπορεί να είναι το εύρος διοίκησης).
- Η ομοιομορφία των θέσεων εργασίας (όσο μεγαλύτερη είναι τόσο πιο εύκολα διοικούνται, άρα τόσο μεγαλύτερο μπορεί να είναι το εύρος διοίκησης).
- Η πολυπλοκότητα των θέσεων εργασίας (όσο μεγαλύτερη είναι τόσο πιο δύσκολα διοικούνται, άρα τόσο πιο μικρό μπορεί να είναι το εύρος διοίκησης).»

B.2.

- α.** Κεφάλαιο Πρώτο. Παράγραφος 1.3: "Λειτουργίες της επιχείρησης".
Υποπαράγραφος 1.3.1: "Η αλυσίδα των επιχειρησιακών λειτουργιών". (Σελ. 32)

"Λειτουργία προμηθειών. Αφορά τις ενέργειες που πρέπει να γίνουν, ώστε να εξασφαλίζονται τα απαραίτητα προϊόντα ή υπηρεσίες που μια επιχείρηση έχει ανάγκη για τη λειτουργία της και την επίτευξη των στόχων της.

Τέτοιες ενέργειες συνήθως είναι:

- Η οικονομικότερη προμήθεια μηχανημάτων, πρώτων υλών και οποιωνδήποτε άλλων υλικών στοιχείων (π.χ. αναλώσιμων).
- Η έρευνα τιμών, η αγορά και η αποθήκευση των πιο πάνω απαραίτητων στοιχείων.
- Η συνεχής παρακολούθηση των αποθεμάτων, ώστε να μην τίθεται σε κίνδυνο ο προγραμματισμός της παραγωγής και γενικά ο στόχος της επιχείρησης.»

- β.** Κεφάλαιο Πρώτο. Παράγραφος 1.3 "Λειτουργίες της επιχείρησης".
Υποπαράγραφος 1.3.1: "Η αλυσίδα των επιχειρησιακών λειτουργιών". (Σελ. 32)

"Η λειτουργία των προμηθειών είναι ιδιαίτερα σημαντική, αφού εξασφαλίζει βασικούς πόρους οι οποίοι είναι απαραίτητοι για την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων μιας επιχείρησης ή ενός οργανισμού".

- B3.** Κεφάλαιο Τέταρτο. Παράγραφος 4.2: "Σύγχρονες Τάσεις της Οργάνωσης και Διοίκησης".
Υποπαράγραφος 4.2.1: "Γενικές Τάσεις", α. "Διοίκηση Ολικής Ποιότητας". (Σελ. 185)

Οι παραπάνω αξίες εφαρμόζονται στην πράξη με:

- Την εκπαίδευση και την ανάπτυξη των γνώσεων, των ικανοτήτων και κυρίως της νοοτροπίας των εργαζομένων, ώστε να εξασφαλίζονται οι συμπεριφορές που απαιτεί η ποιότητα και η εξυπηρέτηση των πελατών.
- Τη δημιουργία τέτοιων διαδικασιών, συστημάτων και λειτουργιών δράσης που εξασφαλίζουν την ποιότητα (για παράδειγμα, το ISO είναι ένα σύστημα με το οποίο πιστοποιείται η εφαρμογή των διαδικασιών που εξασφαλίζουν την ποιότητα σε μια επιχείρηση ή οργανισμό).
- Τη δημιουργία ομάδων εργαζομένων (γνωστές ως κύκλοι ποιότητας) οι οποίοι σε τακτά χρονικά διαστήματα (π.χ. μια φορά το μήνα για δύο ώρες), και αφού πρώτα έχουν εκπαιδευτεί κατάλληλα, συσκέπτονται, με σκοπό να προτείνουν βελτιώσεις σε οτιδήποτε αφορά την εργασία τους, τα εργαλεία, τα υλικά, τις διαδικασίες, τις μεθόδους, τα προϊόντα, τις υπηρεσίες κτλ.